

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
PIAŢA LIBERTĂŢII BRASOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru străinătate 800 lei
Anunţuri, reclame, disp. tert.

Fondată în 1838 de George Barişiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuşi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

PUTEREA CREDINŢEI.

În toamna aceasta s'au sărbătorit la Braşov aniversările a două din cele mai însemnate evenimente culturale, cari au luat fiinţă acum 75 ani între zidurile acestui oraş istoric şi atât de bogat în manifestări naţionale româneşti.

Acum aproape o lucră s'a sărbătorit cu un deosebit fast încoronarea mamei filantropice, educative şi culturale a femeii române, a cărei înaintaşă au înfăptuit acum 75 ani prima asociaţie feminină „Reuniunea femeilor române din Braşov”, iar acum două zile am prăznuit cu mai puţin fast dar cu aceeaşi înălţătoare plină de recunoştinţă aniversarea a 75-a a punerii pietrii fundamentale a primului gimnaziu român ortodox de pe plaiurile Ardealului.

În văltoarea materialismului zilelor de azi, în preocupările prea puţin idealiste ale generaţiilor actuale, aceste două aniversări au darul sau ar trebui să-l aibă, ca să ne oprească măcar pentru câteva clipe din mersul precipitat al preocupărilor zilnice, cari contrastază atât de mult cu gândurile şi credinţele înaintaşilor noştri de-acum 75 ani, făcându-ne să ne aprofundăm în trecutul strămoşilor pentru mai bine ale neamului nostru.

Care a fost motorul şi restul faptelor săvârşite de părinţii şi moşii noştri după anii revoluţiei sângeroase din 1848, prin cari ni s'a lăsat o moştenire atât de scumpă?

Din tot ce-au făcut şi ce au chemat la viaţă înaintaşii noştri se desprinde adevărul vecinic: că cel ce munceşte cu credinţă curată şi cu o convingere nestrămutată născută din această credinţă, întărită prinbro dragoste neţărmurită faţă de neam şi lege, — trebuie să învingă.

O dovedeşte aceasta istoria cu atâtea pagini strălucite din viaţa popoarelor şi o dovedeşte, îndeosebi pentru noi Români, rezultatul străduirilor înaintaşilor de-acum 75 ani: opera săvârşită de femeia română în domeniul ajutorării, educaţiei şi cultivei femeii române şi tălăzarea unor şcoli, din cari au răsărit unii dintre cei mai luminaţi bărbaţi ai neamului nostru.

Ori câte obstacole s'au pus în calea acestor înfăptuiri în cursul deceniilor trecute, oricâte opresiuni ar fi îndurat cei ce-au stat la leagănul acestor aşezăminte — toate aceste piedici vremelnice s'au prăbuşit în faţa puterii formidabile a credinţei curate şi a convingerei nestrămutate cu rădăcini atât de adânci în sufletele înaintaşilor noştri.

Iată învăţătura, care se desprinde pentru noi din aceste străduiri şi frământări! Şi oare n'avem tocmai astăzi din nou nevoie de această credinţă şi convingere puternică? Oare împrejurările noastre, în care ne găsim după intruchiparea visului părinţilor şi moşilor noştri, nu reclamă care dela generaţiile de astăzi aceiaşi credinţă nestrămutată?

Înfăptuită unirea neamului, dăruită în mare parte tocmai credinţelor şi convingerilor înaintaşilor noştri, nu suntem care datorim să servim cu aceeaşi credinţă noial ideal, care ni se impune cu o forţă imperativă, *idealul democraţiei curate?* Dumnezeu şi jertfele neamului ne-au hărăzit o ţară atât de bogată şi frumoasă, dar atât de nenorocită prin preocupările şi faptele celor ce-o cărmuiesc. Suntem o ţară mănăasă, dar săraci, Suntem un neam mare, dar nepriepaţi şi atât de egeişti şi scurţi la vedere. Avem un popor b'ând şi bun, — pânea lui Dumnezeu — şi cu toate acestea el se

plânge, căci cei cari îl cărmuiesc nu vreau să-l înţeleagă. Şi acest popor atât de bun şi muncitor, nu cere altceva decât: *dreptate.*

Această dreptate trebuie înfăptuită. Ea nu mai poate fi amânată. Cărmuitorii de azi nu vor s'o înfăptuiască. Ei trebuie prin urmare să facă loc altor cărmuitori din mijlecul celor, cari născuţi din popor îl iubesc şi îl înţeleg, altfel ne va ajunge blăstemul înaintaşilor.

Piedecile, cari se pun azi în calea democraţiei, — nu a democraţiei de bălcim şi a demagogiei ieftine — ci a democraţiei curate şi adevărate, se vor prăbuşi în curând, ca şi obstacolele, cari s'au pus pe vremuri în calea operelor săvârşite de înaintaşii noştri.

Cei slabi de inger, cei obicinuiţi să trăiască numai pentru sine, cei cari de dragul fripturilor vremelnice îşi schimbă părul, se vor cufunda, iar cei cari luptă cu credinţă curată şi cu convingeri nestrămutate şi statornice vor învinge.

Trecutul poruncitor ne învaţă aceasta şi în acest semn vom învinge!

Congresul naţional-bisericesc se întruneşte în Bucureşti, conform statutului pentru organizarea bisericii ort. române, în ziua de 14 Oct. 1926 în sesiune ordinară.

Plecarea M. S. Regina în America

M. Sa Regina împreună cu A. L. R. Prinţesa Ileana şi Nicolae au plecat Sâmbătă după amiază din Sinaia în Franţa, de unde se vor îmbarca în ziua de 12 Oct. pentru o călătorie mai lungă în Statele Unite.

Pe personalul gărit erau de la M. Sa Regele, membrul dinastiei, membrul guvernului şi alte notabilităţi, cu cari M. Sa Regina s'a întreţinut timp mai îndelungat.

După ce Suverana a îmbrăţişat pe Suveran şi pe membrii Familiei Regale şi după ce s'a luat rămas bun dela cei prezenţi, a fost salutată de o delegaţie de ziaristi. M. Sa Regina a exprimat mulţumirile sale presei, încredinşând delegaţiei următoarele cuvinte de bun rămas, adresate Naţiunii:

Congresul Partidului Naţional

CONVOCARE

Conform art. 37 din Statutul de Organizare al Partidului Naţional, se convoacă congresul general al partidului la

Şedinţa extraordinară

care va avea loc în ziua de 10 Octombrie 1926, ora 11 a. m. în sala „Transilvania” din Bucureşti.

Ordinea de zi a congresului cuprinde:

1. Raportul delegaţiei permanente;
2. Ratificarea fuziunii cu Partidul Ţărănesc.

Secretar,

I. LUGOŞIANU.

Preşedinte al Partidului Naţional

IULIU MANIU

NOTA: Conform art. 36 din Statute, la congres iau parte:

A) Membrii delegaţiei permanente;

B) Deputaţii şi Senatorii actuali ai partidului;

C) Delegaţii aleşi conform statutului de comitetul judeţean al fiecărei organizaţii, în număr egal cu numărul deputaţilor, pe care judeţul are dreptul să i aleagă potrivit legii electorale.

Odată cu alegerea delegaţilor, comitetul judeţean procedează şi la alegerea unui număr egal de supleanţi pentru înlocuirea delegaţilor în caz de neparticipare.

Organizarea creditului ţărănesc

de Dr. Victor Jinga.

II.

Creditul rural

După ce piaţa creditului a fost învelită de nenumerate instituţii şi plasamentele nu mai găseau adesea remuneraţie şi garanţie suficiente, când ţărănimea prin cultură începu să preţuiască folosirea creditului ca mijloc de producţie şi industria agrară deveni intensivă prin întrebuintarea mijloacelor tehnice şi mărirea suprafeţelor cultivate, operaţiunile bănelor pătrunseră şi la ţară, exercitane într'o mare măsură creditul muncitorului rural. Feiul ocupaţiunii debitorilor, natura garanţiilor oferite, natura investiţiilor aveau norme diferite cât priveşte lungimea scadenţelor, mărirea dobânzii etc. Deosebită e natura

garanţiilor cerute intrucât creditul e menit să întrefie sau să mărească inventarul agricol ori e înveştit în cumpărarea de pământ.

Creditul funciar

Ara drept garanţie pământul şi ea formă imprumutul pe ipotecă. Creditul funciar ipotecar pentru ţărani sau pentru marii proprietari e exercitat fie de Stat, provincii sau comune cum se face cele întemelteate între anii 1850—1882 în Germania cu numirea de „Landschaften” sau „Pfandbriefanstalt”, fie e obligajunile lor sunt garantate de stat şi deci sub controlul lui, cum era Banca Ţării (Bukovinaer Landesbank) din Cernăuţi sau banca ţărănească (Christiansbank) din Chişinău, care se poate compara cu Casa Rurală din Bucureşti, eu deosebire ea, pe când aceasta din urmă instituţie cumpăra moştile proprietarilor, pentru a le vinde în ţărani în parcele, plătitibile în termen lung. Banca ţărănească acordă ţăranilor imprumuturi pentru a cumpăra moştile dela proprietari fără ea Banca să aibă vr'un smetac la vânzare sau Banca agrară de stat a nobilimii (Dvorenaschi Bank) tot din Chişinău pentru sprijinirea marilor proprietari (1).

„Plec, ducând în inima Mea dragostea de ţară, plimbând de-alungul Americii gândul, că reprezintă pretutindeni România, căreia, prin călătoria Mea, cred că îi veiu pătea a-duce servicii.

„Doresc ca Ţara Mea să-Mi păstreze, până la înapoiere, aceeaşi caldă amintire, pe care o duc Eu şi să-Mă urmărească în drum cu sentimentul, că'n fie-care clipă veiu căuta s'o ajut”.

Societăţi anonime fără sprijinul statului, exercitând creditul funciar ipotecar exclusiv sau împreună cu alte operaţiuni sunt cele 3 institute săseşti (Bodenkreditanstalt din Sibiu, Kronstädter şi Hermannstädter Allgemaine Sparkasse) altele

(1) Print'un jurnal al Consiliului de ministrii din Iulie 1921, s'a hotărât lichidarea acestor instituţiuni financiare din Chişinău.

Culturale

ESPERANTO

— O limbă ajutătoare mondială pe lângă limbile naționale —

La al VI-lea congres al esperanțistilor români, care a avut loc în Septembrie la Galați sub prezidenția d-lui ministru Gr. L. Trancu-Iași, unul din primii pioneri ai mișcării esperanțiste în țara noastră, s'a ales orașul Brașov pentru cel de al VII-lea congres.

S'a ales orașul nostru, fiindcă la noi aici nu se poate vorbi de o mișcare esperanțistă. Scopul congresului este deci și de a face o intensă propagandă printre brașovenii, să le arate și lor că există această limbă mondială, care le dă posibilitatea să vorbească cu oamenii a căror limbă nu o cunosc, sau să le cetească gândurile. Esperanto este limba universală auxiliară, care trebuie să fie cunoscută de orice om civilizat pe lângă limba sa părintească, pentru relațiile cu străinii, atât în scris cât și în via gra. Nu este o limbă artificială proprie zădăricii, ci o vocabulară și se bazează pe teza și rădăcinilor de cuvinte comune celor mai multe limbi europene.

Esperanto trebuie să intereseze în primul rând pe comercianții și industriași, care pot ușor corespunde în esperanto cu toate țările spre a găsi legătură comercială și de afaceri, prieten de vânzare, găsim corespondenți în toate țările. Dar și pe oameni de știință, profesori, funcționari etc., căci își pot îmbogăți cunoștințele prin citirea revistelor de specialitate, de știință, literatură ș. a., cari apar în limba Esperanto și prin citirea cărților originale sau traduse în această limbă, care are de-acum o bogată literatură. Interesează pe tineri, elevi, elevi, cari o pot învăța ușor și corespundând cu țări străine în Esperanto, capătă pe nesimțite multiple cunoștințe geografice, încep să cunoască popoarele cele mai îndepărtate, fie că sunt Japoneni sau Chinezii, Brazilienii sau Norvegienii.

Cu ajutorul limbii Esperanto s'au adus la cunoștință și celor mai îndepărtate popoare știința despre cultura și civilizația românească. Prima traducere în limba chineză a unei suvele de Ceragiule a făcut o d-rul Von Kenn, profesor la Universitatea Națională din Peking, după o traducere în Esperanto. „Antologia Scriitorilor Români”, care e sub tipar, va face cunoscute perlele literaturii românești în toată lumea.

Conferința telegrafică internațională a statelor aderente la Unirea Telegrafică Internațională a acceptat limba Esperanto ca limbă clară pentru toate statele acestei Uniri.

La Conferința Internațională a Amatorilor Radiofoniei din Paris, în Aprilie 1925, s'a propus și s'a adoptat limba Esperanto ca limbă auxiliară în relațiile radiofonice.

Liga Națiunilor și-a exorimat opinia în favoarea limbii Esperanto printr'un raport oficial detaliat, recomandând predarea acestei limbi în școlile publice.

În țara noastră, Esperanto este obiect obligatoriu de studiu în Școala ofițerilor de Polizie din București, sub direcțiunea d-lui Romulus P. Volăscu, directorul Siguranței Statului. Președinți ai Societății Esperanțiste Române sunt d-nii ministru Trancu-Iași și General de Divizie C. Găvănescu.

Se vede deci că mișcarea Esperanțistă s'a răspândit în toată lumea, a câștigat partizani fruntași, — mai fie menționați ministrul cehoslovac Bazeș, maril oameni de stat francezi Painlevé

și Herriot, fiziologul Charles Richet etc.

Aceasta, datorită utilității sale evidente, dar și ușurinței cu care se învață. Un curs de 10 lecțiuni e suficient pentru a fi da posibilitatea să cetești orice carte în limba Esperanto, să pricepi bine ce și se vorbește și să răspunzi corect.

Publicul brașovenesc are ocazia să învețe această limbă în două săptămâni. Dealtfel cursul cuprinde numai 10 lecțiuni, adică numai în 10 seri consecutive. Cursul va avea loc în fiecare seară și va începe Azi, Marți, 5 Octombrie, în localul școlii reformate din strada Argintariilor, în centrul orașului. Marți d-l prof. Prager de la Institutul de Esperanto din Geneva va vorbi înainte de a începe cursul despre „Limba Esperanto și folosirea sa”. Această conferință e cu înțirarea gratuită și tot publicul e invitat cu toată căldura. Cursul are loc seara de la 8 1/2 până la 10 1/2, iar taxa de participare e de lei 200.

Înscrieri și informațiuni la Librăria Cooperativă, din strada Principele Carol No. 7.

Cronica sportivă

Foot-ball

Duminică 3 Oct. 1926.

România—Jugoslavia 3:2 (1:0)

Le Zagreb (Croștia) s'a jucat matchul între echipele reprezentative ale celor două țări, pentru supă de aur donată de Regele Alexandru și Jugoslaviai. Echipa României a fost formată astfel: Zombory (Chinezul) — Barha (Șirulajă Oradea M.) — Hoakary (Chinezul) — Tessler (Chin.) Vogl (Chin.) Steiner II. (Chin.) Tăzzer (Chin.) Guga (CAMP), Vetzler (Chin.) Semmler (Chin.) Barbu (Olimpia Arad).

Victoria echipei române a fost pe ceapla meșteră. Căștigurile au fost marea de Guga, Semmler și Vetzler.

Brașov

Brașovia—Olimpia 2:2 (1:1)

Match de campionat, pe terenul „Olimpia”, jocul celor două echipe cu toată înțirarea, și arderea jucătorilor, n'a fost caracterizată nu numai de tehnică, ori joc superior, dar nici nu s'a văzut, măcar jocul din trecut al ambelor echipe. Se poate afirma cu certitudine, că foot-balul n'a progresat de fel în Brașov, și atribuiam această lănețoasă, spiritului negativ cu care sunt conduse cluburile, în ce privește foot-balul.

Busurești:

Juventus—Olimpia 2:1 (2:0)

Unirea Tricolor—Sportul Studențesc 6:0 (1:0)

Tricolor—Sparta 3:0 (0:0)

Ploiești:

Prahova—Venus 4:2 (2:1)

Timișoara:

C.A.T.—Rapid 4:1 (1:0)

Cluj:

Haggibor—KAC 3:2 (3:1)

Universitatea—R.M.S. 2:1 (0:0)

Vasas—Măcelarii 1:1 (0:0)

Oradea Mare:

Bihorul—Egystertes 2:2 (2:1)

Odorhei:

Harghita—BMTE 0:0

Arad:

AMTE—NAC Șirulajă (Orad. Mare comb) 3:2 (2:0)

Petroșani:

Gloria CFR (Arad) CAMP 3:1 (1:0)

Șușeni:

Iul—Olimpia (Arad) 2:1 (2:1)

Atletism

Busurești—Brașov 44 puncte 38 puncte.

La Busurești, s'a disputat un match de atletism ușor, între atleții celor două regiuni, pentru o cupă donată de orașul Busurești.

Atleții brașoveni, lipsiți de Câpl. Neocșu, de Titz și Kratzky, precum și de forma bună a lui Ștefan, bălău, nu și-au putut da toată măsură puterii lor, și astfel au fost învinși cu 44 puncte, față de 38 ale lor.

Dintre Brașovenii, cele șapte locuri prime din 14 probe, au fost câștigate de: Câpl. Pop Zorilă disc și greutate; Câpl. Scârnelu Vasile, 400 m.; Albrish 100 m.; 110 m. garduri; Ștefan Iosif, sărit. înălțime și săfeta 4x100 m. cu Mezințescu, Albrish, Scârnelu și Schuller. M. I. S.

Dela Astra

— Despărțământul central județean Brașov. —

Daruri: Dl Aurel Flores, sub-administrator financiar a donat Astrai, pe seama „Bibl. dr. Al. Bogdan” colecția revistelor „Transilvania” pe anii 1869—1876; 2. „Orientul Latin” anul 1875; 3. „Familia” anul 1873; 4. Un Conversational Lexicon din 1834 9 vol.; 5. 18 vol., mai ales germane, din diferite domenii ale științei; 6. Mai multe numere de onoare școlare. Comitetul Despărțământului exprimă și pe această cale generozității donatorului caldă mulțumire pentru contribuția sa la cultura noastră.

Membru noi: Doamna Institutore Filofea Băncilă s'a înscris membră pe viață, cu 500 lei.

Reînființarea Desp. Feldioara.

Duminică, 26 Sept. s'a reînființat Desp. Feldioara. Adunarea a fost condusă de preș. Desp. central Jud. Brașov, dl prof. Axente Banciu, asistat de d-l P. Munteanu, inspector la Mun. Mundi membru al comitetului județean, dr. V. Dogariu, medic și R. Dogariu, secretarul comitetului județean.

Di președinte, după deschiderea adunării, își desvoită conferința: „Pe ce își întemeiază Asociațiunea dreptul de a-i cere fiecărui Român sprinjal?”

Constituirea comitetului s'a făcut în felul următor: Preș: Iosif Ioanovici, paroh, V-preș: Iosif Mailat, Secretar: Ieronim Groza, învățător, Casier: Bazil Perța, farmacist, Controlor: Dr. Gh. Mariaș, medic colonel, Bibl.: Olimpia Iosif, învățătoare, Econom: Ioan Bodean, Membri: Ioan Morar, Achim Mărășescu, Gh. Mailat, Gh. Taus, Achim Irimile, Iosif Taus, Ioan Bratu sen. și Achim Popșter.

S'au înscris 12 membri pe viață cu câte 500 lei și 26 activi (cu câte 50 lei anual).

Numele lor se vor publica după ce vor fi trecut prin ședința comitetului central.

S'au predat din partea Desp. central județean Brașov reînființatului Desp. Feldioara: 34 numere din Bibl. Cunoștințe Folositoare, 15 numere din Bibl. Agricolă, 26 ar. din publicațiile Asociației și 39 vol. din scriitorii noștri mai de seamă, în valoare de Lei 1708. Iar registre și stampile, în valoare de Lei 363.70.

Mulțumim și pe această cale părintelui Ioanovici, d-lui prim-președinte Bărbat și, înoseșel, d-lui farmacist B. Perța, pentru dragățea cu care ne-au primit și au pregătit șinerea adunării.

Secretariatul.

Uștiri și răspândiri:

„Gazeta Transilvaniei”

ÎN CURÂND TANASE la Brașov

Mica publicitate

LIBRARIA

„CULTURA ROMANEASCĂ”

STR. PRINCEPELE CAROL 7., BRĂȘOV.

Complet asortat, oferă mărfuri de papetărie, de cea mai bună calitate și tot felul de cărți didactice și literare, din cele mai repute, cu prețurile cele mai convenabile.

724 9—50 Administrația.

De vânzare din mână liberă o casă constătoare din 6 încăperi, pivniță, grădina cea 500 m. cu eșie la promenada de sub Tâmpa. Informațiuni Str. Curmăturii 52 a) la proprietar. 791 1—2

Anunț

Se caută un bun bucătar sau bucătăreasă pentru popota of. P. T. T. Brașov. Locuință, încălzit și luminat la oficiu. Doritorii se vor adresa d-lui S. Năstărescu Of. Brașov. 790 2-3

Se caută bucătăreasă bună, fără bărbat, cu 1 Octombrie a. c. A se adresa la atelierul cfr. din Gara Brașov. 800 1—2

S'a pierdut un cățel-Lup de 4 luni. Cel ce l-a găsit va primi o recompensă de 500 lei. Str. Coastei B) 29. 1—1

Atențiune!

Ne-au sosit cele mai noi și originalele modele parisiene și vieneză, pentru toamnă și iarnă de:

Paltoane blănite, de piele, de postav, haine și Paltoane de copil.

Dela cele mai simple până la cele mai fine.

Fenyvesi și Samuel cel mai mare magazin de haine femești din România.

781 3—10

CINEMA MODERN

5 Octombrie

Băiat de viață

6—7 Octombrie

Femeia, bărbatul și amantul

Superbă dramă în 7 mari acte în rolul principal Ludmila Leonidow

Vine cel mai grandios film cu Douglas Fairbanks.

„ZORO”

No. 955/1926 n. p.

Publicațiune de licitație

La cererea firmei „Magazinele Generale și Antrepozitele pentru Ardeal din Brașov”, se va vinde în licitație publică cu asistența noastră 60 bucăți tuburi goale de acid carbonic, în baza Ș\$ lor 447 și 449 din codul comercial, în dauna și detrimentul debitorului întârziat.

Licitatiunea se va ține în Brașov, Strada Gărei No. 45 în localul Magazinelor Generale în ziua de 9 Octombrie 1926, ora 2 p. m. Prețul de strigare se stabilește în suma de Lei 18,400.

Licitanții vor depune o cautiune (vadiu) de 10% iar cumpărătorul adjudecat va plăti de îndată prețul de cumpărare și cheltuielile.

Creditorul poate licita fără vadiu.

Brașov, la 2 Octombrie 1926. Dr. David Bleahu, 799 1-1 notar public Brașov.

Publicațiune

În conformitate cu ordinul Ministr. Finanțelor Direcția Contabilității No. 247091 din 28 Septembrie 1926, se aduce la cunoștință celor interesați următoarele:

Toți cei cari posedă bonuri de rechiziții emise până la 30 Decembrie 1919, se vor prezenta cu ele în cel mai scurt timp, la percepțiile locale spre a fi trecute pe borderoul general, cum și cei ce posedă recepșie de consemnare provenind din bonuri de rechiziție, chiar a căror valoare a fost achitată numai o parte iar restul consemnat.

Aceste bonuri sau recepșie vor fi numerotate, cu No. c. din borderoul și restituite posesorilor, care vor trebui să se prezinte la percepții lor legale, sau moștenitorii lor legali, iar cei necunoscuți de percepșor vor fi nevoiți a-și dovedi identitatea.

Pentru achitarea acestor bonuri sau recepșie se va hotărâ ulterior când se va comunica la timp.

p. Administrator Financiar, Flores.

Șeful serviciului, I. Bonea.

811 1—1

România.

Prefectura județului Brașov—Serviciul Financiar și Economic.

No. 8532/1926.

Publicațiune

Prefectura județului Brașov va vinde în ziua de 15 Oct. 1926 la ora 11 a. m. în biroul No. 30 din etaj II, ale Prefecturii județului ultima licitațiune pentru vânzarea unui automobil marea Stoewer, 6 locuri 4 cilindri 26/28 H. P.

Prețul dela care începe licitația este de Lei 41.000 sub care nu se va vinde mașina.

Garanție 10% din acest preț. Licitațiunea se va ține în conformitate cu art. 72—83 al legii contabilității publice.

Informațiuni se pot lua până în ziua licitației la orele oficiale la biroul contabilității județene. Brașov, 28 Sept. 1926.

Prefect: Dr. Lășcu.

Șeful serviciului Flores. 801 1—1

A 75-a aniversare a punerii pietrii fundamentale a liceului A. Șaguna

În cadre peste prea modeste dar impresionante a avut loc sâmbătă, Damieccă, în sala istorică a liceului „Andrei Șaguna” festivitatea aniversării a 75-a a punerii pietrii fundamentale a actualului liceu „Andrei Șaguna”.

După terminarea serviciului divin în biserică Sf. Nicolae, numeroși parohieni având în frunte președintele și pe preoții acestei biserici au sosit în procesiune în localul destinat serbării, unde s'a săvârșit slujba apol și botzul școlii și a publicului asistent de către preotul dr. Iosif Blaga și asistat de preoții I. Prișcu și dr. N. Stînghe.

În asistență am remarcat, pe lângă numeroși elevi ai liceului și ai școlii profesionale de fete, pe membrii episcopiei și ai comitetului parohial dela Sf. Nicolae, membrii corpului didactic și primar al liceului și ai școlii primare confesionale, membrii corului bisericii Sf. Nicolae sub conducerea prof. N. Oancea, care a executat cântările bisericești, primarul delegat al orașului dl Emil Socaciu, dl avocat N. Garoș, unul dintre cei mai vechi elevi ai acestui liceu etc.

A bătat la ochi absența unei delegații mai numeroase a bisericii proprietare dela Brașov — Cetate... și impresionant și la loc ar fi fost dacă și membrii episcopiei și ai comitetului parohial din Cetate s'ar fi prezentat în procesiune la această serbare aniversară, care îi privea atât de aproape!

După terminarea actului sfârșitului dl prof. dr. George Popovici a rostit o cuvântare festivă, în care a lăsat asupra sforțărilor Românilor din acest colț de țară, odată depe anul 1848/49 pentru luminarea poporului român și n-a scos în discuție memoria marelui serbare dela ziua Sf. Sotii (29 Sept. 1851), când în prezența Marelui Arhiepiscop Andrei Șaguna s'a pus piatra fundamentală a liceului actual.

Părinți din impresionanta cuvântare a dl-ului catehet dr. G. Popovici, vom da în anul viitor. De încheiere a leat cuvântul profesorul dr. Iosif Blaga, directorul liceului, care a spus în rezumat:

Ne-am întrunit aici ca să ne închinăm în fața țării de credință, care a călăuzit pe fericiții întemeietori ai acestui școală. Puterea antecesorilor noștri, cari au clădit acest „Sion” al Românilor acum 75 ani, n'a format-o materia, banul sau averea, ci înaltele de toate credința, dragostea, răbdarea și însuflețirea lor pentru binele și propășirea neamului, cari ca și în trecut așa și pe viitor constituie cea mai puternică temelie și pavăză a neamului.

Dorințele, cu care a fost însoțită acum 75 ani punerea temeliei școlilor, astăzi le vedem împlinite, dovada cea mai grăitoare a puterii credinței curate. Fericii noștri înaintași aveau credința necălită, că nimic nu va putea clătina acest așezământ cultural înălțat din credința lor puternică în viitorul neamului și că odată și odată va veni o cărmuire care va încorona opera lor.

Trecutul a dovedit această putere a credinței: când după câțiva ani dela întemeierea acestor școli lipsuri materiale periclitau existența lor, au venit în ajutorul școlii principalele Moldovei și Munteniei votând ajutoare bănești, iar după înfăptuirea intrării neamului guvernului s'au succedat ad pus în adăpostul grijilor atât liceul Andrei Șaguna cât și școlile primare confesionale.

Cuvîntese, ca în această zi aniversară, aprofundându-ne în trecut al neamului, să ne întărim în credința, de care au dat o dovadă atât de strălucită înaintașii noștri binecuvîntați, și să fim gata, după puterile noastre, de orice jertfă menită să contribuie la înălțarea neamului românesc.

Terminînd d-nul Dr. Blaga în aplauzele asistentei, înălțătoare serbare a luat sfârșit.

Dela Prefectura Poliției.

Buletin informativ

Automobilul atacat. În ziua de 3 Octombrie 1926 dl Heinrich Lang fotograf din Strada Porței No. 52, pe când trecea pe șoseaua Predeal-Timișul de sus, a fost atacat cu revolverul de un necunoscut.

Atentatorul a eșit din șențul șoselei întinzînd revolverul asupra victimei, fără a-i spune un cuvînt. Neperzându-și cumpătul dl Heinrich Lang a dat cu mîna peste revolverul agresorului, dar acesta la momentul a tras un glonț, lovindu-l în degetul inelar al mînei drepte, care i a fost sfărîmat și pe urmă amputat. Victima dînd alarmă, atentatorul a dispărut în pădure, fără a-l jefui. S-au luat întinse măsuri pentru prinderea atentatorului.

Injurii la adresa țării. Individul Benes Gracian supus Cehoslovac, mecanic la fabrica de vagoane Voinea, fiind în stare de ebrietate, a adus diferite injurii la adresa țării. Pentru acest fapt i s'au dressat acte și s'a înaintat Parchetului.

Scandalagla. Buciu Lazar din Comuna Turcheș Jud. Brașov venind în localitate s'a pus pe chef. Turmentat a pornit pe stradă făcînd scandal. Atrăgîndu-se atenția de sergentul de pază Stancu Ioan, să nu conturbe liniștea, individul Buciu Lazar a sărit la sergent lovindu-l. Fiind adus la Poliție după ce s'a trezit, i-sau dressat acte pentru ultraju și a fost înaintat Parchetului.

Fără capătulm. Individul Molnar Iuliana, originară din comuna Filica Jud. Odorhei, fiind găsită în localitate fără nici un capăt, a fost trimisă la urmă.

Furtul. Diul Aloiss Rossmannth maestru berar, pe când venea cu trenul spre Brașov între stațiile Timiș și Apața i s'au furat de necunoscuți un geamantan cu haine și obiecte de valoare în sumă de 19,200 lei. Autorii ai furtului se crede a fi diferiți pungași, cari operează în stil destul de mare pe linia ferată în acea regiune.

— În noaptea de 2 Octombrie a. c. răufăcători prin escaladare s'au introdus în locuința lui Ferdinand Veiner din Str. Castelului No. 136 furînduri haine în valoare de 27,000 lei. Se fac cercetări pentru descoperirea autorilor.

— Locuitorul Ioan Corbescu din comuna Satu-Lung a reclamat că în momentul când se suia în tren, de către autori necunoscuți i s'a furat din buzunar suma de 10,000 lei, și un brevet de bancă în valoare de 7,000 lei. Se fac cercetări de comisariatul Circ. Il pentru prinderea hoților.

Călcătul de automobile. Auto-Taxi No. 260 Bv., proprietatea dlui Morozu a lovit pe d-ra Maria Mic din acest oraș cauzîndu-i leziuni corporale. Sau dressat acte de dare în judecată.

INFORMAȚIUNI

Convocare

Membrii comitetelor organizației Partidului Național din orașul și județul Brașov sunt invitați a lua parte la o sedință, care are loc Vineri 8 Oct. la ora 12 1/2 în localul Clubului Partidului Național din Piața Libertății.

La ordinea zilei: alegerea delegațiilor, care vor participa la Congresul Partidului Național, convocat în București pe ziua de 10 Octombrie a. c. în vederea ratificării fuziunii cu partidul țărănesc.

Brașov, 4 Oct. 1926

Bireni Comitetului.

M. Sa Regele va întreprinde în cursul acestei săptămîni o călătorie pe Dunăre.

Storcu sănătății I. P. Sale Mitropolitului Vasile — după informații primite din Cluj — este satisfăcătoare. Dl dr. Iacobovici a declarat că sunt cele mai bune speranțe de însănătoșare. La adresa înaltului prelat au sosit numeroase telegrame cu dorința de însănătoșare, între cari deia M. Sa Regele și cardinalul Gaspari.

Un număr de peste 6000 ofițeri de rezervă au fost dați în judecata consiliului de războiu de către cercul de recrutare din București, fiindcă n-au comunicat acestui cerc amănunțele cerute privitor la situația lor militară.

Sesiunea ordinară a Consiliului județului Brașov a fost prorogată prin ordonanța Nr. 11651 la 1 Nov. 1926.

Amenziile electorale. Ministerul de Interne a dat ordin președinților de tribunale ca până la nouă dispozitii să nu se procedeze la încasarea amenzilor prevăzute de art. 69 din legea electorală.

Școlile normale de băieți și fete din Dorohoi, Târgoviște, Slatina, Fălcieni, Avrîg, Hotin și Abrud au fost desființate, menținîndu-se în anul curent școlar numai clasa VI.

Dela oficiul P. T. T. Brașov. În ziua de 18 Octombrie a. c. ora 11 se va ține licitație publică, la prefectura județului Brașov, pentru concesionarea transportului expedițiilor postale, călători și bagaje pe distanța *Tellu-Nehoi*. Amatori pentru a fi admisi la licitație trebuie să facă dovadă, că posedă cel puțin două mașini cu câte 20 locuri, iar garanția s'a fixat la 18,000 din care va depune 50%, odată cu oferta.

— În ziua de 19 Oct., ora 11, se va ține licitație publică la prefectura județului Brașov pentru concesionarea transportului expedițiilor postale, călători și bagaje pe distanțele *Predeal-Brașov și Predeal-Slatina*. Condițiunile de concesionare sunt cele prevăzute în Buletinul Nr. 13/1926. Autorizațiile provizorii date domnilor Tucek și Nicolae Doremiu fiind ridicate, până la ținerea statului poate cineva ori care proprietar de mașini.

Expoziția animalelor miel de casă în zilele de 9 și 10 Oct. va avea loc în grădina restaurantului „Trăneșgruba” (Brașov str. Fântănei Nr. 9) o expoziție a animalelor miel de casă, aranjată de „Prima societate transilvăneană din Brașov pentru creșterea și îmbunătățirea peștilor și animalelor miel domestice”. Deschiderea expoziției are loc la 9 Oct. ora 2 50 p. m. Dela 8 ore dimineața până la ora 2 a. m. se face premierea.

ROSTUL FUZIUNEI

Dacă doi vecini au ceva de împărțit sau de aranjat, discută mai întâi și se înțeleg ei între ei asupra chestiunii. După ce au căzut de acord, se prezintă în fața autorității de care depinde constatarea legalității pactului încheiat, și care trece apoi în valoare de drept actul.

Așa s'a făcut și fuziunea. Comitetele executive ale celor două partide, mănate de necesități obștești, s-au înțeles și au hotărât înfăptuirea fuziunii.

Repetăm: ele au hotărât: **în făptuirea fuziunii**, act care în ziua de 10 Octombrie va ajunge în fața congresului, adică a forului chemat să **aprobe, sau nu**, hotărârea Comitetelelor.

Lucrul e prea clar, prea logic, că să mai stăruim asupra părerii aceluia, cari susțin că lucrările fuziunii trebuiau să facă calea racului și să meargă dela sfârșit spre început, adică dela Congres la Comitete. Părerea acestora — fie deci de bună credință, ori inventată, — cade dela sine.

Comitetele celor două partide: național și țărănesc, au hotărât fuziunea, iar Congresul o va ratifica.

Și avem toată speranța și convingerea că în cuvîntul congresului să vedem înfăptuirea fuziunii, pentru că raportul de voturi — aproape unanimitate — cu care ea a fost votată de Comitetele executive ale celor două partide, e o dovadă că această fuziune nu e o pactare

ori o târguială de partid ci o necesitate de stat.

Fuziunea Partidului Național și țărănesc înseamnă unirea forțelor democratice pentru ducerea împreună a luptei întru izbîndirea scopului și a victoriei principiilor pentru cari au luptat și luptă democrațiile lumii: legi drepte și egale pentru toți cetățenii.

Noul partid național-țărănesc isvorat din această fuziune va fi acel partid de guvernămînt care va avea să mîntuiască țara de ghiarele hidrei liberalo-averescane.

E ușor deci de înțeles pentru ce presa acestora din urmă detună atât de furios împotriva fuziunii.

Isvorul intrigilor liberale și tragerile de sfori constantinești vor dispărea. Va silei puterea liberală de a-și alege succesori la guvern pe aceia pe cari ei îi vor și de cari nu se teme pentru că prin această fuziune țara noastră a ajuns să-i aibă pentru viitor cele două partide de guvernămînt: partidul național-țărănesc și partidul liberalo-averescan.

Iată, pentru ce am spus, că fuziunea, așa cum s'a hotărât, nu este o târguială de partid ci o necesitate pentru țară.

Vor dispărea deci glasurile de bocitoare și cobitoare a celor ce nu se împacă cu ea, pentru că țara a vrut o și fuziunea s'a hotărât, țara o vrea și fuziunea se va face, în interesul și pentru apărarea nevoilor ei.

Rezultatul examenului de bacaloureat la Brașov.

Se știe că absolvenții liceului „Andrei Șaguna” s'au retras dela examenul de bacaloureat din sesiunea trecută pe motivele publicate la timpul său în ziarul nostru. În urma demersurilor făcute la ministerul Instrucției absolvenții liceului „A. Șaguna” au fost admisi să depună examenul de bacaloureat la sesiunea de toamnă în fața comisiei examinătoare din Sibiu.

Rezultatul obținut deasistată face toată cinstea liceului „Andrei Șaguna”. Din 33 candidați au ieșit examenul cu succes 27 candidați eșzând la examenul număr 6 candidați (4 la teză și 2 la oral). Rezultatul acesta strălucit a și fost relevat de comisiunea examinoare, aducîndu-se elogii corpului profesoral al liceului „A. Șaguna” și iadeosebi profesorului de limba română Ilie Cristea.

La examenul de bacaloureat ținut în fața comisiei din Brașov, prezidată de dl prof. Popa-Liscanu s'au prezentat 153 candidați, dintre cari au fost admisi în examenul oral 96, iar restul de 57 nefiind admisi.

Din cei 96 candidați admisi în oral au trecut examenul cu succes numai 55. Au eșzut deci în total la Brașov din 153 candidați 80.

Externe

Noul guvern polon s'a constituit sub presidenția mareșalului Pilsudski, care deține și portofoliu războiului.

Tratative româno-maghiare. La București a sosit subsecretarul de stat la ministerul de interne ungar, Biecha, pentru a aranja cu ministerul nostru de interne înțelegile de graniță, cari n'au fost rezolvate de comisiunea mixtă în anul 1925/26.

Restabilirea monarhiei în Grecia. Știri din cele mai bune

serse diplomatice pun în vedere apropiata rechemare a Regelui Gheorghe pe tronul Greciei. Statutele date de Venizelos și sustinute și de Anglia au determinat majoritatea conducătorilor din Grecia să proclame restabilirea monarhiei.

Reprezentarea operetei „Târgul de fete”

În emilația artistică a intelectualilor orașului, șasi sunt de sigur cei mai sălvi, dar și ungarul și ea se manifesteaza din când în când, rezultînd frumoase succese.

Astfel Reunirea maghiară de cântări din Brașov „*Dalárda*” a reprezentat, Joi seara în sala „*Reduta*” o drăgălașă operetă „*Târgul de fete*”, care adunase în încăpătoare sală un număr destul de însemnat de amatori de artă și de sprîjinitori ai diletanților maghiari. Abstrăgînd dela simpaticul libret al operetei, datorit scriitorului *Martos*, muzica ei este extrem de drăgălașă și poartă marea melodiozității și eleganței.

Dintre jucători reievăm în primul rînd pe domnul Ioan Kiss, care posedă o voce de tenor prețioasă, eu un timbru cald și plăcut. Dl Kiss a fost cu succes secundat, mersînd joacă bune și mai degajate, de d-ra *Marton Irma*, d-na *Ioan Tekeczka*, *Eugen Papp*, *Ungodry Béla*, *Rodzievitz Béla* etc. Cunoscutul dirijant *Dr. Niller* are de sigur partea lui în reușita serială.

CINEMA APULLU

Azi Marți pentru ultima dată **Gösta Berling**

SERIA I. Octombrie 6—7—8 va rula partea II.

În rolul principal: Hans Larson. Greta Garbo.

Orchestra întîrită Vine!

Omul vesel cu inimă însîngerată. Cu Mihail Varconi și Maria Corda.